

dosarul nr. 2ra-534/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Vîrlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, Gr. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spatar Iurie împotriva lui Salnicov Alexandru cu privire la partajul averii succesoriale, terenului în natură și stabilirea modului de folosință a terenului dat în arendă,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Spatar Iurie și a fost menținută hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă

La 15 decembrie 2016 Spatar Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Salnicov Alexandru, solicitând partajul imobilelor amplasate pe str. Poștei 19 mun. Chișinău, între Spatar Iurie și Salnicov Alexandru, care, conform certificatului de moștenitor legal nr.860 din 13 februarie 2007, sunt moștenitori egali a câte ½ cotă-parte din averea succesorală după decesul mamei lor -Belitei Lidia, decedată la 10 august 2006, în felul următor:

a) a-i atribui lui Spatar Iurie garajul și beciul cu nr. cadastral xxxxx evaluat în sumă de 70454 de lei;

b) a încasa de la Salnicov Alexandru în beneficiul lui Spatar Iurie sultă bănească în mărime de 101 212 de lei - ceea ce constituie diferența dintre cotele-părți care le aparțin fiecăruia;

c) a-i atribui lui Salnicov Alexandru casa de locuit cu nr.cadastral xxxxx, evaluată în sumă de 272 878 lei.

Totodată, a solicitat împărțirea bunului imobil în natură conform cotelor-părți deținute, Spatar Iurie ½ cotă- parte și lui Salnicov Alexandru ½ cotă-parte din lotul de pământ nr.1 cu suprafața de 411 m.p. amplasat pe str. Poștei 19 mun. Chișinău, numărul cadastral xxxxx și a stabili modul de folosință conform cotelor-părți: Spatar Iurie - ½ cotă-parte și lui Salnicov Alexandru - ½ cotă-parte din

lotul de pământ nr.2 dat în arendă cu suprafața de 151 m.p. amplasat pe str. xxxxx, numărul cadastral xxxxx.

În motivarea acțiunii a indicat că conform certificatului de moștenitor legal nr.860 din 13 februarie 2007, eliberat de notarul privat Valentina Roman, moștenitori ai averii succesorală ai Lidiei Belitei, decedată la 10 august 2006, în părți egale, sunt fiul Salnicov Alexandru și fiul Spatar Iurie.

Averea succesorală, pentru care s-a eliberat certificatul de moștenitor legal constă din: casa de locuit lit.B, situată în mun. Chișinău str. xxxxx cu suprafața totală de 23,1 m.p. cu dependențele (1-beci, 2-garaj), amplasată pe un lot de teren, ce se afla în posesiune, cu suprafața de 0,0581 ha, ce-i aparținea defunctei în baza certificatului de moștenitor legal eliberat la Biroul Notarial de Stat nr.1, mun.Chișinău la 02 martie 1956 cu nr. 1-3441 și certificatului de moștenitor legal eliberat la Biroul Notarial de Stat nr.4, mun.Chișinău la 12 mai 1995 cu nr.4-2854, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial mun.Chișinău la 31 decembrie 2002 cu nr. cadastral xxxxx.

Valoarea întregului bun imobil conform certificatului cu privire la valoarea bunului imobil nr.0100/06/46432 eliberat de către Oficiul Cadastral mun.Chișinău la 30 noiembrie 2006 constituia 28 930 de lei.

După primirea certificatului de moștenitor legal, la data de 19 februarie 2007 reclamantul l-a înregistrat la OCT Chișinău, însă patrimoniul succesoral între reclamant și pârât n-a fost partajat în natură. Relațiile între frați în ultima perioadă de timp au devenit ostile, nereușind să ajună la o înțelegere privind partajul averii succesorală pe cale amiabilă.

Conform certificatului privind valoarea bunului imobil în scopul impozitării nr.0100/15/119768 din 22 iulie 2015 eliberat de OCT Chișinău, valoarea estimată a bunului imobil - casei de locuit amplasată pe str. xxxxx, constituie 272 878 de lei, iar a garajului constituie 70 454 de lei (total 343 332 de lei).

Conform certificatului eliberat la 23 iulie 2015 de către OCT Chișinău, coproprietari ai bunurilor imobile xxxxx și xxxxx cu cota-parte a câte $\frac{1}{2}$ sunt Salnicov Alexandru și Spatar Iurie, respectiv în sumă bănească fiecareia îi revine câte 171 666 de lei.

Totodată, conform răspunsului ÎS „Cadastru” din 25 mai 2016 nr. G - 183/0107/12941, beciul amplasat sub construcția auxiliară (garaj), este parte componentă a acestei construcții și nu poate fi reprezentat ca și construcție separată în planul cadastral al bunului imobil. Dat fiind faptul că Salnicov Alexandru a efectuat reconstrucție la casa testată și locuiește în ea cu familia sa, reclamantul nu pretinde la casă de locuit, însă, solicită ca averea succesorală să fie partajată, astfel că lui Salnicov Alexandru să i se atribuie casa de locuit cu nr.cadastral xxxxx, iar lui Spatar Iurie să i se atribuie garajul cu nr.cadastral xxxxx.

Totodată, luând în considerație faptul că prețul casei este cu mult mai mare decât costul garajului, pentru ca averea succesorală să fie partajată conform cotelor-părți egale, solicită încasarea unei sume în bani, astfel în mărime de 171666 - 70454 = 101212 lei, ceia ce constituie diferența dintre cotele-părți.

Mai menționează reclamantul că conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 13/25-13 din 28 octombrie 2010, lui Spatar Iurie și lui Alexandru

Salnicov le-a fost autentificat dreptul de proprietate comună conform cotelor-părți deținute din imobil (a câte ½) asupra lotului de pământ nr.1, cu suprafața de 411 m.p. și le-a fost dat în arendă comună (conform acelorași cote-părți) lotul de pământ nr.2 cu suprafața de 151 m.p. (provizoriu, până la valorificarea acestuia după destinație), pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare și a construcțiilor accesorii din str. xxxxx.

Reclamantul consideră că folosindu-se de ocazie că se află după hotarele Republicii Moldova, Salnicov Alexandru a demolat casa avariata "lit.A", iar casa testată "lit.B" a reconstruit-o pentru familia sa, însă terenul, inclusiv ½ cotă-parte care îi aparține lui cu drept de proprietate cât și cota-parte dată în arendă (conform acelorași cote-părți), îl folosește exclusiv în interesele sale.

Ca remarcă menționează că împărțirea terenului pe cale amiabilă este imposibilă dat fiind faptul că relațiile între părți sunt ostile.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iunie 2019, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus partajarea bunurilor imobile - teren cu nr. cadastral xxxxxx și construcții cu nr. cadastral xxxx și xxxxx, amplasate în mun. Chișinău str. xxxxx, după cum urmează: -

-reclamantului Spatar Iurie i s-a transmis în proprietate privată construcția înregistrată cu nr. cadastral xxxxx (beci nr. 1 cu suprafața de 13,10 m.p. garaj nr. 2 cu suprafața 31,80 m.p. , terasă fără pereți lit.I cu suprafața 38,60 m.p.) din str. xxxxx, și din terenul de pământ cu nr. cadastral xxxxx - partea 2, colorată cu albastru, din varianta a II-a, conform raportului de expertiză nr. 304 din 20 august 2018 marcat de punctele 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 3 cu suprafața 181,50 m.p.

-pârâtului Salnicov Alexandru i s-a transmis în proprietate privată, construcția înregistrată cu nr. cadastral xxxxx (lit.B cu suprafața 34,20 m.p. , anexa caldă lit.B1 cu suprafața 56,80 m²) din str. xxxxx, și partea 1, colorată cu galben, din varianta a II-a conform raportului de expertiză nr. 304 din 20 august 2018, din terenul de pământ cu nr. cadastral xxxxx, marcat de punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 1, cu suprafața 181,50 m.p.

Porțiunea de teren (nr. cadastral xxxxx) marcată de punctele 7, 8, 9, 6, 7 cu suprafața 48 m.p. , colorată cu roșu, din varianta a II-a conform raportului de expertiză nr. 304 din 20 august 2018, a fost lăsată în folosința și proprietatea comună lui Spatar Iurie și Salnicov Alexandru.

În rest, acțiunea lui Spatar Iurie a fost respinsă ca nefondată.

Totodată, a fost încasat de la Salnicov Alexandru în beneficiul lui Spatar Iurie cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2 575 de lei.

La data de 19 iunie 2019 Spatar Iurie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iunie 2019, iar la 19 august 2019 a depus apel suplimentar, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea transiterii în proprietate privată lui Spatar Iurie din terenul de pământ cu nr.cadastral xxxxx - partea 2, colorată cu albastru, varianta II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018, marcat de punctele 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 3 cu suprafața de 181,50 m.p. ; transiterii în proprietate privată lui Salnicov Alexandru din terenul de pământ cu nr.cadastral xxxxx - partea I, colorată cu galben, varianta II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018,

marcat de punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 1 cu suprafața de 181,50 m.p.; porțiunii de teren (nr.cadastral xxxxx) marcată de punctele 7, 8, 9, 6, 7 cu suprafața de 48 m.p. , colorată cu roșu, varianta a II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018 - lăsată în folosință și proprietate comună lui Spatar Iurie și Salnicov Alexandru; încasării de la Salnicov Alexandru în beneficiul lui Spatar Iurie cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2575 lei, și emiterea unei noi hotărâri, conform căreia terenul înregistrat cu nr.cadastral xxxxx să fie partajat conform variantei I a raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018 și anume:

- a-i atribui lui Spatar Iurie (partea 2) – a) sectorul de teren marcat de punctele 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-3 cu suprafața de 205 m.p. (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa I cu creion de culoare albastră), poarta III, din gard lit. II - 2,44 metri; b) a încasa de la Salnicov Alexandru sultă în bani în mărime de 101212 lei, ceia ce constituie diferența dintre cotele-părți care le aparțin fiecăruia; a încasa de la Salnicov Alexandru taxa de stat în mărime de 5150 lei; c) a încasa de la Salnicov Alexandru cheltuielile pentru efectuarea expertizei în suma de 6300 lei;

- a-i atribui lui Salnicov Alexandru (partea I) - a) sectorul de teren marcat de punctele 1-2-3-4-5-6-7-1 cu suprafața de 205 m.p. (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa I cu creion de culoare galbenă), din gard lit. „II” - 7,69 metri;

- lotul de pământ nr.2 cu suprafața de 151 m.p. dat în arendă comună (conform aceluiași $\frac{1}{2}$ cote-părți) pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare și a construcțiilor accesorii din str. xxxxx conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 13/25-13 din 28 octombrie 2010, să fie lăsat în folosință comună.

Prin decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Spatar Iurie și a fost menținută hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond referitor la varianta partajării averii succesoriale, or, potrivit raportului de expertiză nr. 304 din 20 august 2018 de către expertul judiciar au fost stabilite două variante de partajare a bunurilor imobile în litigiu conform cotelor deținute de Spatar Iurie și Salnicov Alexandru, câte $\frac{1}{2}$, luând în considerație necesitatea respectării, asigurării imobilului cu drum de acces pentru exploatare și deservire corespunzătoare cu cerințele tehnico-normative.

În context, instanța de apel a reținut raportului de expertiză nr. 304 din 20 august 2018, care conține modalitatea optimă de partajare a bunului imobil caracterizată prin varianta a II-a.

Instanța de apel a apreciat întemeiată concluzia instanței de fond cu referire la modalitatea de partajare a bunului imobil, or, în pofida argumentelor invocate în cererea de apel, o altă variantă de partajare a bunului imobil, care să valorifice drepturile patrimoniale ale ambelor părți dar totodată să nu atingă interesele acestora, nu a fost stabilită.

Colegiul civil a remarcat că, cât în cererea de chemare în judecată atît și în cererea de apel, Spatar Iurie punctează asupra faptului că la construcția casei lit. B,

precum și la reparațiile și anexele efectuate de Salnicov Alexandru, doar el a contribuit financiar. Cu toate acestea, reclamantul/apelant nu a prezentat careva probe, care ar putea demonstra investițiile acestuia.

La 10 februarie 2020 Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor judecătorești în partea transiterii în proprietate privată lui Spatar Iurie din terenul de pământ cu nr.cadastral xxxxx - partea 2, colorată cu albastru, varianta II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018, marcat de punctele 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 3 cu suprafața de 181,50 m.p. ; transiterii în proprietate privată lui Salnicov Alexandru din terenul de pământ cu nr.cadastral xxxxx - partea I, colorată cu galben, varianta II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018, marcat de punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 1 cu suprafața de 181,50 m.p.; porțiunii de teren (nr.cadastral xxxxx) marcată de punctele 7, 8, 9, 6, 7 cu suprafața de 48 m.p. , colorată cu roșu, varianta a II conform raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018 - lăsată în folosință și proprietate comună lui Spatar Iurie și Salnicov Alexandru; încasării de la Salnicov Alexandru în beneficiul lui Spatar Iurie cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2575 lei, și emiterea unei noi hotărâri, conform căreia terenul înregistrat cu nr.cadastral xxxxx să fie partajat conform Variantei I a raportului de expertiză nr.304 din 20 august 2018, și anume: a-i atribui lui Spatar Iurie (partea 2) - sectorul de teren marcat de punctele 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-3 cu suprafața de 20 m.p. (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa I cu creion de culoare albastră), poarta III, din gard lit. II - 2,44 metri; a încasa de la Salnicov Alexandru sultă în bani în mărime de 101212 de lei, ceea ce constituie diferența dintre cotele-părți care le aparțin fiecăruia; a încasa de la Salnicov Alexandru taxa de stat în mărime de 5150 de lei; a încasa de la Salnicov Alexandru cheltuielile pentru efectuarea expertizei în suma de 6300 e lei. A-i atribui lui Salnicov Alexandru (partea I) - a) sectorul de teren marcat de punctele 1-2-3-4-5-6-7-1 cu suprafața de 205 m.p. (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa I cu creion de culoare galbenă), din gard lit."II" - 7,69 metri. Lotul de pământ nr.2 cu suprafața de 151 m.p. dat în arendă comună (conform aceluiași 1/2 cote-părți) pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare și a construcțiilor accesorii din str. xxxxx conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 13/25-13 din 28 octombrie 2010, să fie lăsat în folosință comună.

În motivarea recursului a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, concluziile expuse în decizie vin în contradicție cu circumstanțele cauzei. Spatar Iurie din start a declarat și recunoaște că Salnicov Alexandru din propriile mijloace bănești a construit numai anexă caldă lit. B1 cu suprafața de 56,80 m.p. dar nu și lit. B. (34,20 m.p.)

Susține că expertul judiciar prin raportul de expertiză nr. 304 din 20 august 2018 a stabilit două variante de partajare, iar varianta optimă invocată de către instanțe, recurentul o consideră nelegitimă și care nu corespunde partajării egale conform cotelor-părți.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, plicul cu corespondența la data de 19 decembrie 2019 parvenind la oficiul poștal. Prin urmare recursul declarat la data de 10 februarie 2020 este în termen.

Prin referință intimatul Salnicov Alexandru, reprezentat de avocatul Canja Alexandru, a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre

probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Spatar Iurie, reprezentat de avocatul Cananenco Valerii, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru